

بررسی وضعیت موجود و مطلوب لیگ برتر فوتبال ایران بر اساس معیارهای حرفه‌ای AFC

سید عماد حسینی*^۱، سید محمدحسین رضوی^۲،

مسعود یمینی فیروز^۳، سید مالک اشتر هاشمی کوچکسرای^۴

^۱استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه شهید بهشتی تهران، ^۲دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه مازندران
^۳کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه شمال، ^۴کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه مازندران

تاریخ دریافت: ۹۲/۱۰/۰۲

تاریخ پذیرش: ۹۳/۰۳/۱۰

چکیده

هدف: امروزه لیگ‌های معتبر جهانی سعی می‌کنند استانداردهای خود را ارتقا ببخشند تا راه رو به رشد خود را به سمت حرفه‌ای شدن برای سال‌های آینده حفظ کنند. هدف از این پژوهش بررسی وضعیت لیگ برتر فوتبال ایران بر اساس معیارهای حرفه‌ای AFC می‌باشد.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر توصیفی و از نوع پیمایشی می‌باشد. از نظر هدف، کاربردی و به شکل میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری این پژوهش را تمام مدیران فدراسیون فوتبال، سازمان لیگ، مدیران باشگاه‌ها، سرمربیان، مربیان و سرپرستان حاضر در لیگ برتر و استادان مطلع فوتبال ایران تشکیل دادند (۱۰۲ نفر) که با توجه به محدود بودن جامعه آماری از نمونه‌گیری تمام شمار استفاده شد. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته مرتبط با موضوع تحقیق استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و آزمون کالموگراف اسمیرنوف و آزمون بایونومیال در سطح معناداری ($\alpha=0/05$) استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که در وضعیت مطلوب، ورزشگاه (۴/۰۳۲۹) و در وضعیت موجود، سازمان لیگ (۲/۸۵۱۱)، دارای بالاترین میانگین نسبت به دیگر متغیرها بودند. همچنین یافته‌ها حاکی از آن بود که پنج مؤلفه‌ی مورد مطالعه در وضعیت موجود کمتر از وضعیت متوسط و میانگین (عدد ۳) قرار داشته و نسبت به معیار AFC در حد مطلوبی قرار نداشته‌اند.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش در پنج معیار مورد مطالعه، مطابقت آن را با معیار AFC رد کرد بنابراین پیشنهاد می‌گردد مسئولین با تلاش‌های روز افزون و مدیریت صحیح گامی اساسی در پیشبرد و رساندن اهداف فوتبال ایران با معیارهای بین‌المللی بردارند.

واژه‌های کلیدی: فوتبال، ایران، AFC، لیگ برتر، معیارهای حرفه‌ای

مقدمه

با توجه به تغییراتی که در برگزاری لیگ قهرمانان آسیا به وجود آمده و تأکید کنفدراسیون فوتبال بر حرفه‌ای شدن باشگاه‌ها در آسیا، انجام تغییرات در نظام باشگاه‌داری ایران امری اجتناب‌ناپذیر است. باشگاه‌های ایران سال‌هاست که وابسته به دولت هستند. به غیر از چند باشگاه انگشت‌شمار سایر باشگاه‌ها از منابعی که توسط دولت به آن‌ها تزریق می‌شود امور خود را می‌گذرانند. این در شرایطی است که AFC تأکید دارد باشگاه به صورت مؤسسات و شرکت‌های تجاری اداره شوند و همچنین داشتن استقلال کاری نه تنها از منابع مالی خود استفاده کنند، بلکه به بنگاه‌های سودآور نیز تبدیل شوند تا سرعت پیشرفت فوتبال در قاره افزایش پیدا کند. این اتفاقی است که در کشورهای صاحب فوتبال رخ داده و این پدیده را به یک صنعت پول‌ساز و قابل توجه عمومی تبدیل کرده است (الهی، ۱۳۸۴).

امروزه لیگ‌های معتبر در قاره‌های مختلف جهان، تنها مسابقه فوتبال برگزار نمی‌کنند، بلکه هر کدام از آن‌ها دارای سرمایه‌های بالقوه‌ای هستند که میلیون‌ها و بعضاً میلیارد‌ها دلار در میان تشکیلات لیگ، باشگاه‌ها و فدراسیون‌هایشان ردوبدل می‌شود. بنابراین هر کدام از لیگ‌های معتبر جهانی سعی می‌کنند استانداردهای خود را ارتقا ببخشند تا راه رو به رشد خود به سمت حرفه‌ای شدن را برای سال‌های آینده حفظ کنند. درآمد ناشی از نقل و انتقالات، حق پخش تلویزیونی و وجود حامیان مالی یا سرمایه‌های بسیار کلان، معامله‌های چند میلیون دلاری سازمان لیگ حرفه‌ای برای تبلیغات اطراف زمین و... همگی از جمله عواملی‌اند که فوتبال حرفه‌ای را از یک بازی ساده و ورزش بی‌پیرایه به تجارت یا صنعت بین‌المللی تبدیل ساخته‌اند (الهی و همکاران، ۱۳۸۵). در صنعت فوتبال فاکتورهای موفقیت بین کشورهای مختلف متفاوت است و همین‌طور هم بین حرفه‌ای‌ها و آماتورها و مسلماً تعداد کمی از باشگاه‌های فوتبال وجود دارند که در کسب و کار و تجارت فوتبال موفق باشند و صرفاً همه باشگاه‌ها تجاری نیستند (بریج واتر^۱، ۲۰۱۰). تجاری شدن باشگاه‌ها، حق پخش تلویزیونی، استاندارد شدن ورزشگاه‌ها، شفاف شدن مسائل مالی، افزایش تماشاگران، مدیریت مسابقات لیگ برتر، بازاریابی، استاندارد فنی، سازمان‌دهی و مسابقات از جمله معیارهای AFC به شمار می‌روند که مدیریت ورزش و فوتبال به تنهایی قادر به حل آن‌ها نیست و لازم است مدیران و تصمیم‌گیران سیاسی، اقتصادی و حتی اجتماعی کشور نیز توجه ویژه‌ای به آن داشته و گام‌های مؤثری برای برطرف کردن موانع و مشکلات و در جهت حرفه‌ای شدن ورزش فوتبال بردارند.

فوتبال ایران در حال حاضر چهار سهمیه لیگ قهرمانان آسیا را به دست آورده اما پایدار بودن این وضعیت و کاهش نیافتن سهمیه‌ها منوط به تحقق وعده‌ها از سوی فدراسیون فوتبال ایران و

برآورده کردن خواسته‌ها و استانداردهای AFC می‌باشد (چشم‌انداز فوتبال، ۱۳۸۷). در داخل کشور تحقیقات در زمینه بررسی وضعیت معیارهای حرفه‌ای لیگ برتر فوتبال اندک است و این تحقیقات بیشتر به صورت موردی از معیارهای حرفه‌ای در لیگ متمرکز بوده‌اند و در مورد وضعیت معیارهای حرفه‌ای AFC در لیگ از دیدگاه متخصصین تحقیقی انجام نشده است، خبیری (۱۳۷۴) در تحقیق خود که لیگ ایران را با حداقل معیارهای یوفا مقایسه کرده است گفته که در حال حاضر اکثر فضاهای ورزشی ما توسط بخش دولتی اداره می‌شود و در مجموع تنها ۲۸ درصد حداقل‌های لازم برای حرفه‌ای شدن را در اختیار داریم. داوری (۱۳۸۰) در تحقیقی به عنوان بررسی ساختار سازمانی فدراسیون ایران و ارائه الگوی بهینه پرداخت که نتیجه تحقیق نشان داد، نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها به صورت ضعیف در سازمان لیگ برتر ایران اجرا می‌شود.

سجادی (۱۳۸۱) عامل ناکامی تیم ملی جوانان در مسابقات قهرمانی آسیا را عدم برنامه‌ریزی صحیح، عدم ثبات مدیریت، عدم سازمان‌دهی مناسب و به طور کلی ضعف ساختاری در فدراسیون فوتبال بیان کرده است. الهی و پورآقایی اردکانی (۱۳۸۲) با بررسی استادیوم‌های فوتبال کشور و مقایسه آن با استانداردهای اروپایی به این نتایج دست یافتند که استادیوم‌های فوتبال کشور در اکثر حیطه‌ها مانند، ایمنی، امکانات و تسهیلات تماشاگران، خبرنگاران، داوران، پزشکی و ویژگی-های زمین مسابقه و غیره از وضعیت مطلوبی برخوردار نیستند. این در حالی است که زیر ساخت‌های اصلی این رشته پرطرفدار، نظیر استادیوم‌های ورزشی کمتر غایت شده و متعاقب آن رعایت استانداردها در ساخت و تجهیز استادیوم‌ها نیز کمتر مورد توجه قرار گرفته است. جلالی فراهانی و همکارانش (۱۳۸۳) در بررسی تطبیقی ساختار سازمانی فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران و کشورهای منتخب نشان داد که استقلال در تصمیم‌گیری‌ها و عملکرد فدراسیون فوتبال ایران بسیار کم است و اعمال نفوذ سایر ارگان و مسئولان غیر متخصص در آن تضاد کامل با اصل صریح فیفا دارد.

رضوی (۱۳۸۳) در پژوهش خود بیان کرد که در ساختار و سازمان‌دهی سازمان‌ها، ارتباط پویا بین اجزا، تقسیم‌کار، انتخاب شغل و شاغل و شایستگی گزینش نیروی انسانی در این بخش در موقعیت‌های سنی، تجربی و تحصیلی برای نیل به اهداف سازمانی اهمیت دارد. جلالی فراهانی (۱۳۸۳) در تحقیق خویش به این نتیجه دست‌یافت که استقلال در تصمیم‌گیری‌ها و عملکرد فدراسیون فوتبال ایران بسیار کم است و اعمال نفوذ سایر ارگان‌ها و مسئولان غیر متخصص در آن در تضاد کامل با اصل صریح فیفا قرار دارد. و پیشنهاد کرد، در فدراسیون ملی باید نظام مردم‌سالاری کاملاً رعایت شده و به خصوص وظایف و اختیارات مجمع عمومی فدراسیون به عنوان بالاترین رکن فدراسیون افزایش یابد تا دستوران به صورت جمعی اتخاذ و مورد اجرا گذاشته شود.

الهی (۱۳۸۴) در پژوهش خود بیان می‌کند، سازمان لیگ ایران وابستگی شدید به فدراسیون فوتبال دارد و درصد بسیار زیادی از تصمیم‌گیری‌های و فعالیت‌ها و برنامه‌های این سازمان تحت تأثیر فدراسیون فوتبال است. یکی از مشکلات اصلی فوتبال در کشور عدم ثبات و پایداری ریاست فدراسیون فوتبال است و این مسئله سبب شده که برنامه‌ریزی مناسبی در مورد فوتبال کشور انجام نشود. مرکز پژوهش مجلس شورای اسلامی (۱۳۸۵)، با انتشار گزارشی از وضعیت باشگاه‌های ورزشی کشور افزود: ایجاد باشگاه‌های دولتی با بهره‌گیری از سرمایه‌های دولتی توان رقابت را از بخش خصوصی سلب کرده و در اجرای این قانون به نحوی عمل شد که همواره تعداد باشگاه‌های دولتی رو به فزونی نهاد و قدرت مالی آن‌ها نیز روز به روز بیشتر و در نتیجه انگیزه و توان رقابت با آن‌ها از بخش خصوصی سلب گردید.

همیل^۱ و همکاران (۲۰۰۱) تحقیقاتی را درباره ثبت تجاری باشگاه‌های فوتبال در انگلستان و اثرات اقتصادی مثبت آن مورد بررسی قرار داد که یافته‌ها حاکی از آن است که در حال حاضر همه باشگاه‌های فوتبال انگلستان (۱۲ باشگاه) به صورت تجاری به ثبت رسیده‌اند و همگی مشمول قانون تجارت باشگاه‌ها هستند. زیمانسکی (۲۰۰۳) بیان می‌کند که باشگاه‌های ورزشی برای رسیدن به قهرمانی و گرفتن جام تلاش‌های پرهزینه‌ای از جمله نقل و انتقالات بازیکنان و مربیان را به خدمت می‌گیرند و می‌توان از باشگاه‌های ورزشی نوعی واحدهای تولید با اندازه‌های متفاوت نام برد. استفان مورو^۲ (۲۰۰۴) در پژوهشی که به منظور شناسایی مشکلات و بحران‌های مالی صنعت لیگ فوتبال اسکاتلند انجام داد به این نتیجه دست یافت که نوع مالکیت و اداره بعضی از باشگاه‌های فوتبال اسکاتلند از مهم‌ترین موانع توسعه اقتصادی فوتبال این کشور است. ماهونی^۳ و هووارد^۴ (۲۰۰۵) در مطالعه خود راجع به تجارت ورزش به این نتیجه دست یافتند که: مدیریت مالی خلاق (ورود به بازار سهام) و اداره باشگاه‌های ورزشی به صورت شرکت سهامی می‌تواند برای توسعه بازار ورزش حرفه‌ای مؤثر باشد. همچنین آنان به فراهم آوردن امکان خرید بلیت مسابقات از طریق اینترنت و اتصال کاربران هوادار برای برقراری ارتباط با بازیکنان و مربیان، به سایت‌های اختصاصی باشگاه‌ها تأکید داشته‌اند. میچی^۵ و آکتون^۶ (۲۰۰۵) نیز در تحقیق جداگانه به تجزیه و تحلیل باشگاه‌هایی پرداخته‌اند که به روش شرکتی اداره می‌شدند. آن‌ها ادعا کردند که برای مقابله با شرایط اقتصادی

-
1. Hamil
 2. Morrow
 3. Mahony
 4. Harward
 5. Michie
 6. Oughton

دشواری که صنعت فوتبال را اداره کرده است، اداره باشگاه‌ها به صورت یک شرکت تجاری می‌تواند به منزله یک راهکار اساسی مدنظر قرار گیرد.

بررسی‌های میچی و آکتون نشان داد که اداره شرکتی باشگاه‌های فوتبال نه تنها باعث بهبود در معیارهای اداره باشگاه‌ها شده است، بلکه در عین حال باشگاه‌ها توانسته‌اند با شفاف‌سازی اطلاعات مدیریتی و مالی‌شان سود بیشتری را عائد خود سازند. هاس^۱ و همکاران (۲۰۰۸) در تحقیق خود هدف اصلی مدیران باشگاه‌های فوتبال را افزایش عملکرد مالی و افزایش عملکرد ورزشی و یا افزایش هر دو می‌دانند. نتیجه تحقیقی در اروپا نشان داد که، ۱۵/۷ بیلیون دلار در فوتبال اروپا گردش مالی وجود داشته که به علت تجاری شدن ورزش می‌باشد (سایت فیفا، ۲۰۱۲). لذا با مباحث بیان شده و بررسی تحقیقات انجام شده در این زمینه قصد داریم به بررسی وضعیت لیگ برتر فوتبال ایران بر اساس معیارهای حرفه‌ای AFC در پنج بخش (سازمان لیگ برتر، باشگاه‌ها، استادیوم‌ها، استانداردهای فنی و نظارت و ارزیابی) بپردازیم.

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع پیمایشی می‌باشد. همچنین از نظر هدف پژوهش، کاربردی و به شکل میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری شامل کلیه مدیران فدراسیون فوتبال، سازمان لیگ، مدیران باشگاه‌ها، سرمربیان، مربیان، سرپرستان حاضر در لیگ برتر، استادان مطلع فوتبال ایران و رئیس و نائب رئیس فدراسیون فوتبال می‌باشند (۱۰۲ نفر). با توجه به محدود بودن جامعه آماری، از نمونه‌گیری تمام شمار استفاده گردید و نمونه و جامعه‌ی آماری با یکدیگر منطبق بودند. در این پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته استفاده گردید که در آن عوامل مرتبط با حرفه‌ای شدن لیگ برتر در ۵ معیار تقسیم‌بندی شد. مؤلفه‌های پرسشنامه به ترتیب، سازمان (سؤالات ۱-۱۱)، استاندارد فنی (سؤالات ۱۴-۱۲)، نظارت و ارزیابی (سؤالات ۱۹-۱۵)، ورزشگاه‌ها (سؤالات ۳۴-۲۰) و باشگاه‌ها (سؤالات ۵۰-۳۵) را شامل می‌شود. کل سؤالات پرسشنامه ۵۰ سؤال با طیف پنج گزینه‌ای خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم و خیلی کم بوده که به ترتیب نمره (۵-۴-۳-۲-۱) به آن‌ها تعلق گرفته است. جهت تعیین روایی پرسشنامه از روایی محتوا استفاده گردید بر همین اساس پرسشنامه‌ی اولیه به چند تن از اساتید و متخصصان این رشته ورزشی داده شد که در نهایت آن‌ها بر روی سؤالات اتفاق نظر داشتند که بدین ترتیب روایی محتوایی پرسشنامه مورد تأیید قرار گرفت. جهت تعیین پایایی پرسشنامه، ابتدا پرسشنامه تأیید شده به صورت مطالعه موردی^۲ در اختیار نمونه کوچکی از مدیران سازمان‌های مشابه جامعه آماری توزیع و سپس جمع‌آوری گردید و با

1. Hass

2. Pilot study

استفاده از ضریب آلفای کرونباخ توسط نرم افزار آماری SPSS پایایی پرسشنامه مورد سنجش قرار گرفت که ۰/۹۴۱ به دست آمد. در بخش آماری برای دسته‌بندی داده‌ها، و تعیین شاخص‌های پراکندگی (واریانس، انحراف معیار و...) و شاخص‌های مرکزی (میانگین) از آمار توصیفی استفاده شده است. در سطح آمار استنباطی از تکنیک آماری کالموگراف اسمیرنوف^۱ برای تعیین وضعیت طبیعی بودن داده‌ها استفاده گردید. با توجه به سطح معنی‌داری آزمون کالموگراف اسمیرنوف (سطح معنی‌داری حاصله کوچک‌تر از ۰/۰۵ بوده است). از آزمون توزیع دوجمله‌ای برای به آزمون گذاشتن فرضیه‌های تحقیق در سطح معناداری $\alpha=0/05$ استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

طبق جدول ۱ در میان معیارهای حرفه‌ای لیگ برتر در وضعیت مطلوب ورزشگاه و در وضعیت موجود مؤلفه سازمان دارای بالاترین میانگین نسبت به سایر متغیرها بودند. همچنین در وضعیت مطلوب مؤلفه سازمان و در وضعیت موجود باشگاه‌ها پایین‌ترین میانگین را دارا می‌باشند.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی ارزیابی وضعیت مطلوب و موجود معیارهای مورد بررسی در لیگ برتر فوتبال ایران

معیارهای حرفه‌ای لیگ برتر	وضعیت	میانگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر
سازمان	مطلوب	۳/۷۷	۰/۸۰	۱/۹۱	۴/۸۲
	موجود	۲/۸۵	۰/۴۷	۱/۸۲	۴/۰۰
ورزشگاه	مطلوب	۴/۰۳	۰/۵۷	۳/۲۰	۵/۰۰
	موجود	۲/۴۵	۰/۵۳	۱/۶۰	۴/۸۷
باشگاه	مطلوب	۳/۸۶	۰/۴۷	۳/۰۰	۴/۷۵
	موجود	۲/۳۶	۰/۵۷	۱/۱۹	۴/۳۸
استاندارد فنی	مطلوب	۳/۷۷	۰/۷۳	۱/۰۰	۵/۰۰
	موجود	۲/۳۳	۰/۶۴	۱/۰۰	۳/۶۷
نظارت و ارزیابی	مطلوب	۳/۸۴	۰/۵۶	۲/۰۰	۵/۰۰
	موجود	۲/۷۷	۰/۷۱	۱/۴۰	۴/۲۰

همان‌گونه که در جدول ۲ مشاهده می‌گردد، چون سطح معنی‌داری همه مؤلفه‌ها در وضعیت مطلوب و موجود کمتر از سطح آلفا می‌باشد (یعنی کمتر از $\alpha=0/05$)، لذا توزیع داده‌های مؤلفه‌های فوق غیر نرمال و برای بررسی فرضیه‌های آماری از آزمون‌های ناپارامتریک استفاده می‌گردد.

جدول ۲. نتایج آزمون فرض نرمال بودن مؤلفه پرسشنامه تحقیق توسط آزمون کولموگروف - اسمیرنوف

آماره ابعاد	وضعیت	میانگین	کولموگروف - اسمیرنوف	سطح معنی داری
سازمان	مطلوب	۳/۷۷	۱/۵۳	۰/۰۱۸
	موجود	۲/۸۵	۲/۰۹	۰/۰۰۱
ورزشگاه	مطلوب	۴/۰۳	۱/۸۵	۰/۰۰۳
	موجود	۲/۴۵	۲/۲۹	۰/۰۰۱
باشگاه	مطلوب	۳/۸۶	۱/۳۸	۰/۰۴۳
	موجود	۲/۳۶	۱/۶۳	۰/۰۱۰
استاندارد فنی	مطلوب	۳/۷۷	۲/۲۱	۰/۰۰۱
	موجود	۲/۳۳	۲/۱۰	۰/۰۰۱
نظارت و ارزیابی	مطلوب	۳/۸۴	۱/۵۶	۰/۰۱۵
	موجود	۲/۷۷	۲/۱۲	۰/۰۰۱

طبق جدول ۳، در مورد مؤلفه‌های مورد مطالعه، نسبت‌های ملاحظه شده نشان می‌دهد که به ترتیب متغیر سازمان (۶۶ درصد)، ورزشگاه (۸۶ درصد)، باشگاه (۸۷ درصد)، استانداردهای فنی (۹۷ درصد) و نظارت و ارزیابی (۶۹ درصد) از آزمودنی‌ها به این متغیرها میانگینی کمتر یا مساوی با ۳ داده‌اند. به عبارت دیگر وضعیت مؤلفه‌های مورد مطالعه در لیگ فوتبال ایران در وضعیت موجود، پایین‌تر از وضعیت متوسط و میانگین (عدد ۳) است. از این رو می‌توان گفت که مؤلفه‌های مورد مطالعه در لیگ فوتبال ایران نسبت به معیار AFC در حد مطلوبی قرار ندارد.

جدول ۳. نتایج آزمون توزیع دوجمله‌ای برای بررسی وضعیت مؤلفه‌های مورد مطالعه با معیار حرفه‌ای AFC

متغیر	گروه‌بندی	تعداد	نسبت ملاحظه شده	نسبت مورد آزمون	سطح معناداری
سازمان	≤ 3	۵۳	۰/۶۶	۰/۵۰	۰/۰۰۶
	> 3	۲۷	۰/۳۴		
ورزشگاه	≤ 3	۶۹	۰/۸۶	۰/۵۰	۰/۰۰۱
	> 3	۱۱	۰/۱۴		
باشگاه	≤ 3	۶۹	۰/۸۷	۰/۵۰	۰/۰۰۱
	> 3	۱۰	۰/۱۳		
استانداردهای فنی	≤ 3	۷۸	۰/۹۷	۰/۵۰	۰/۰۰۱
	> 3	۲	۰/۰۳		
نظارت و ارزیابی	≤ 3	۵۵	۰/۶۹	۰/۵۰	۰/۰۰۱

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش به بررسی وضعیت لیگ برتر فوتبال بر اساس معیارهای حرفه‌ای پرداخته‌ایم که نتایج نشان داد در مورد مؤلفه سازمان لیگ، نسبت‌های ملاحظه شده نشان می‌دهد که ۶۶ درصد از آزمودنی‌ها به این متغیرها میانگینی کمتر یا مساوی با ۳ داده‌اند. بنابراین با ۹۵ درصد اطمینان می‌توان بیان داشت که وضعیت ساختار سازمان لیگ فوتبال ایران با معیار حرفه‌ای AFC مطابقت ندارد. از این رو می‌توان گفت که عامل ساختار سازمان لیگ فوتبال ایران نسبت به معیار AFC در حد مطلوبی قرار ندارد. نتیجه تحقیق حاضر با نتایج تحقیق داوری (۱۳۸۰)، جلالی فراهانی (۱۳۸۳)، الهی (۱۳۸۴) و الهی و همکاران (۱۳۸۵) همخوانی دارد. که در این خصوص می‌توان به دلایلی چون، نبود نمودار مصوب قابل اتکا و مشاغل تعریف نشده، وجود تفکر سیستمی، عدم ثبات مدیریت، انس با مشکلات، عدم آرمان مشترک اعضا، ارج نهادن به افراد خلاق و نوآوری، تضاد بین سازمان‌های ورزشی فوتبال کشور در راستای سیاست‌های فدراسیون، وابستگی شدید سازمان لیگ به فدراسیون و نبود کمیته‌های تخصصی دانست که در تحقیقات قبلی نیز مشهود است. همچنین نتیجه تحقیق حاضر با نتیجه تحقیق کانلین و همکاران (۲۰۱۳) همخوانی ندارد، چراکه محققان ساختار مناسبی را در لیگ خود معرفی کرده و آن را از ضروریات ساختار سازمانی مناسب معرفی می‌کند. ساختار سازمانی از ضروریات اصلی هر مدیریتی برای رسیدن به اهداف سازمانی می‌باشد که متناسب با شرایط خاص آن موسسه و تغییرات حاصل داخل و خارج آن است. ساختار سازمانی یکی از مهم‌ترین عوامل اثر بخش در سازمان‌هاست که در ساختار سازمانی، سخنی به میان می‌آید منظور روشن است که به کمک آن افراد و مشاغل با هم ترکیب شده و روابط حاکم بین آن‌ها مشخص می‌شود (میرحسینی، ۱۳۷۳). پوار^۱ (۱۹۷۷) معتقد است که ساختار سازمانی، توزیع قدرت در سازمان را نشان می‌دهد (ال دفت، ۱۳۷۴). ساختار سازمانی نامناسب دستیابی به اهداف سازمانی را با مشکل مواجه کرده و افراد کارا و پرتوان را تبدیل به افراد ناتوان و ضعیف می‌نماید. همچنین موجب کوتاهی در برنامه‌ریزی، روشن نبودن پیوندها و کمبود تعادل در واگذاری اختیار شده و ضمن افزایش هزینه، ناکارایی بخش‌ها را به دنبال دارد (صابونچی و همکاران، ۱۳۸۸).

در مورد مؤلفه ورزشگاه، نسبت‌های ملاحظه شده نشان می‌دهد که ۸۶ درصد از آزمودنی‌ها به این متغیرها میانگینی کمتر یا مساوی با ۳ داده‌اند و فقط تعداد کمی (۱۱ نفر) وضعیت ورزشگاه را در لیگ برتر در حد مطلوبی و بالاتر از متوسط اعلام داشته‌اند. بنابراین با ۹۹ درصد اطمینان می‌توان بیان داشت که ورزشگاه‌های لیگ فوتبال ایران با معیار حرفه‌ای AFC مطابقت ندارد. به عبارت دیگر وضعیت ورزشگاه لیگ فوتبال ایران در وضعیت موجود، پایین‌تر از وضعیت متوسط و میانگین (عدد ۳) است. از این رو می‌توان گفت که مؤلفه ورزشگاه لیگ فوتبال ایران نسبت به معیار

AFC در حد مطلوبی قرار ندارد. فلاحی و همکارانش (۱۳۸۸) در مقایسه عوامل مؤثر بر حضور تماشاچیان در مسابقات لیگ برتر فوتبال نیز عوامل اقتصادی و تسهیلات ورزشگاهها را از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر حضور تماشاچیان معرفی کرده‌اند. المیری و همکاران (۱۳۸۸) نیز سه عامل جذابیت بازی، برگزاری منظم مسابقات لیگ، توجه به اولویت‌های تماشاگران و وجود امکانات و تسهیلات مناسب در استادیومها را از عوامل مؤثر بر حضور تماشاگران فوتبال در ورزشگاهها معرفی می‌کند. تجاری و ترک فر (۱۳۹۰) در تحقیقی به تأثیر دوستان، موقعیت اجتماعی و خانواده بر انگیزش جذب تماشاگران به مسابقات لیگ برتر فوتبال ایران پرداختند که نتایج آن نشان داد به دلیل بافت عمیق فرهنگی جامعه عواملی همچون خانواده و روابط دوستانه در گروه‌های سنی مختلف نقش مهمی در جذب تماشاگران در ایران دارد. نقشبندی و همکارانش (۱۳۹۰) در تحقیق خود از عوامل مؤثر در برگزاری لیگ با کیفیت، وجود استادیومهای استاندارد و وجود امکانات مناسب در ورزشگاهها و ایمنی استادیومها و سرویس‌دهی مناسب در حمل و نقل تماشاگران را ضروری می‌دانند. بنابراین مسئولین ذیربط باید به این موارد نیز توجه نمایند تا استادیومهای لیگ برتر به عنوان یکی از معیارهای مهم بین‌المللی همواره از تماشاگران مشتاق فوتبال برخوردار باشند و به جذابیت مسابقات فوتبال لیگ برتر بیفزایند. استادیومهای فوتبال همواره مأمّن مناسبی برای خالی کردن هیجانانگیز و احساسات تماشاگران بوده است. احساساتی که یک عشق یک طرفه را در داخل خود دارد؛ عشق هوادار به تیمش و بازیکنانی که در قالب آن تیم به میدان می‌روند. استادیوم یک خاستگاه اجتماعی برای هواداران فوتبال بوده و هست. جایی که بتوانند در آن غم‌هایشان را فراموش کنند. استادیومها روز به روز مدرن‌تر می‌شوند و شرایطی را فراهم می‌کند تا تماشاگران به راحت‌ترین شکل ممکن بازی تیم‌هایشان را دنبال کنند مثل امکانات حمل و نقل و امکانات رفاهی داخل ورزشگاه (سایت راهنمای ورزشگاه، ۲۰۰۷). ولی با توجه به نتایج تحقیق چنین شرایطی در ورزشگاههای لیگ برتر کشور مشاهده نمی‌شود که تلاش مسئولین ذیربط را می‌طلبد تا مشکلات این بخش را هموار نموده و استادیومهای با کیفیت و با ایمنی بالا را برای تماشاگران مهیا سازند.

همچنین در مورد مؤلفه باشگاه، نسبت‌های ملاحظه شده نشان می‌دهد که ۸۷ درصد از آزمودنی‌ها به این متغیرها میانگینی کمتر یا مساوی با ۳ داده‌اند و فقط تعداد کمی (۱۰ نفر) وضعیت باشگاه را در لیگ برتر در حد مطلوبی و بالاتر از متوسط اعلام داشته‌اند. به عبارت دیگر وضعیت باشگاه لیگ فوتبال ایران در وضعیت موجود، پایین‌تر از وضعیت متوسط و میانگین (عدد ۳) است. از این رو می‌توان گفت که مؤلفه باشگاه لیگ فوتبال ایران نسبت به معیار AFC در حد مطلوبی قرار ندارد. که با نتایج کاظمی و همکاران (۱۳۸۶)، جلیلیان و خبیری (۱۳۸۴)، الهی و پورآقایی اردکانی (۱۳۸۲) و کردی و همکاران (۱۳۸۱) همخوانی دارد. از دلایل اصلی این وضعیت نامطلوب که در تحقیقات محققین نامبرده نیز مشهود است می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: الف)

باشگاه‌های ایران در حیطه اماکن ورزشی، امور مالی و هواداران از حداقل‌های ضروری محروم‌اند. ب) مدیران در فوتبال از راهبرد روشن و ضابطه‌مندی پیروی نمی‌کنند و بر اساس سلیقه‌های شخصی تصمیم گرفته و عمل می‌کنند (ج) عدم بهره‌گیری فوتبال کشور از کمیته‌های علمی و حرفه‌ای برای تصمیم‌گیری‌های قاطع و عملکرد سلیقه‌ای (د) عدم ثبات در مدیریت کشور را نام برد. ساعت‌چیان و همکاران (۱۳۹۰) در تحقیق خود بیان می‌کنند برقراری قوانینی مانند حق پخش تلویزیونی که از سال ۱۳۸۷ با فشارهای AFC برای تیم‌های لیگ برتری به وجود آمد، ایجاد شرایطی برای امکان صحنه‌گذاری تیم‌ها و بازیکنان آن‌ها و کسب درآمد از این طریق، برقراری قوانین حق مؤلف در کشور تا باشگاه‌ها بتوانند از طریق فروش محصولات خود درآمد کسب کنند، می‌توانند راه‌حلی برای تقویت مالی تیم‌ها باشند تا باشگاه‌ها بتوانند با سرمایه‌گذاری بیشتر روی بازیکنان و مربیان خود در سطح آسیا نیز به افتخارات بیشتری دست یابند.

در مورد مؤلفه استاندارد فنی، نسبت‌های ملاحظه شده نشان می‌دهد که ۹۷ درصد از آزمودنی‌ها به این متغیرها میانگینی کمتر یا مساوی با ۳ داده‌اند و فقط تعداد کمی (۲ نفر) وضعیت استانداردهای فنی را در لیگ برتر در حد مطلوبی و بالاتر از متوسط اعلام داشته‌اند. به عبارت دیگر وضعیت استانداردهای فنی لیگ فوتبال ایران در وضعیت موجود، پایین‌تر از وضعیت متوسط و میانگین (عدد ۳) است. از این رو می‌توان گفت که عامل استانداردهای فنی لیگ فوتبال ایران نسبت به معیار AFC در حد مطلوبی قرار ندارد. نتیجه تحقیق دآوری (۱۳۸۰) نیز در مورد مؤلفه استانداردهای فنی با تحقیق حاضر همخوانی دارد. همچنین شریعتی فیض‌آبادی و همکارانش (۲۰۱۳) در تحقیق خود به این نتیجه دست یافتند که ارتباط مثبتی میان ضوابط و معیارهای AFC و موفقیت کشورها در لیگ قهرمانان آسیا وجود دارد و توجه بیشتر به استانداردهای فنی نتایج بهتری را برای تیم‌های شرکت‌کننده در پی دارد که این نتیجه با نتیجه تحقیق حاضر همخوانی ندارد. استاندارد در لغت به معنی نظم، قاعده و ترتیب است و در مفهوم، استاندارد به مجموعه دانش نظری و تجربه فنی که مورد قبول و اتفاق نظر افراد خبره و صاحب نظر اطلاق می‌شود. در تعریف ورزشگاه‌های استاندارد، فراهم آوردن کلیه عوامل از قبیل زمین مناسب، تابلوی نمایشگر، رختکن مجهز، نور کافی، تهویه مناسب، سرویس‌های رفاهی، فضای لازم برای استقرار تماشاگر، راه‌های ورودی و خروجی، پارکینگ، سازمان‌دهی امنیتی، اورژانس و کمک‌های اولیه و... که در برگزاری مطلوب و شایسته یک رویداد ورزشی می‌تواند تأثیرگذار باشد اطلاق می‌شود (باده، ۱۹۹۴). در دهه‌های اخیر، خیل عظیم ورزشکاران که به رشته فوتبال روی آورده‌اند، ظرفیتی بسیار قابل توجه برای حضور جدی و برتر فوتبال کشورمان در سطح قاره‌ای و فراقاره‌ای فراهم آورده است. استانداردهای استادیوم‌های فوتبال از جنبه‌های مختلفی نظیر استانداردهای رفاهی،

بهداشتی، امنیتی و... اهمیت دارند. برای نمونه اتحادیه فوتبال یوفا استانداردهایی را برای استادیوم‌های فوتبال که میزبان مسابقات فوتبال جام یوفا هستند به قرار زیر اعلام می‌کند:

۱- اطمینان از اینکه تماشاگران در محیطی امن و سالم بتوانند به تماشای مسابقات بپردازند.
۲- اطمینان از اینکه خبرنگاران روزنامه‌ها بتوانند در شرایطی با کیفیت مناسب از بازی‌ها گزارش تهیه کنند.

۳- اطمینان از اینکه بازیکنان بتوانند در شرایط مناسب زمین مسابقه توانایی فنی خود را به نمایش بگذارند.

۴- اطمینان از اینکه کلیه تیم‌های شرکت‌کننده در مسابقات در حداقل شرایط برابر و مساوی به مسابقه بپردازند. (چشم‌انداز فوتبال، ۱۳۸۷).

شایان ذکر است که عدم رعایت معیارهای تسهیلاتی و امنیتی مطلوب می‌تواند موجب ناامنی در استادیوم‌ها شود برای نمونه در سال ۱۹۸۹ در انگلستان به علت درگیری تماشاگران انگلیسی در استادیوم «هیلزبرو» در حاشیه دیدار دو تیم یوونتوس و لیورپول، نود و شش کشته و صدها نفر مجروح شد و فاجعه «هیسل» کشته شدن دو افسر پلیس در ایتالیا در جریان دو تیم کاتانیا-پالرمو (سایت راهنمای ورزشگاه، ۲۰۰۷). ضعف در حیطه امکانات برای تماشاگران عادی و ویژه، بیانگر عدم توجه کافی به تماشاگران (سرمایه‌های اصلی ورزش) ورزش کشور است. بررسی‌های در حیطه امکانات و تسهیلات برای تماشاگران عادی نشان داد که ۷۰/۵ درصد استادیوم‌های کشور از وضعیت بسیار ضعیف برخوردارند. فقط ۵/۸ درصد از آن‌ها وضعیت خوبی دارند و هیچ‌یک از استادیوم‌ها در سطح عالی نیستند. در حیطه امکانات و تسهیلات برای تماشاگران ویژه، ۵۸/۸ درصد استادیوم‌های مورد مطالعه در حد بسیار ضعیف و هیچ‌یک از استادیوم‌های در وضعیت‌های خوب و عالی قرار نداشتند (الهی و پورآقایی اردکانی، ۱۳۸۲). که این مسئله توجه و تلاش ویژه مسئولین را می‌طلبد.

در مورد مؤلفه نظارت و ارزیابی، نسبت‌های ملاحظه شده نشان می‌دهد که ۰/۶۹ درصد از آزمودنی‌ها به این متغیرها میانگینی کمتر یا مساوی با ۳ داده‌اند. بنابراین با ۹۹ درصد اطمینان می‌توان بیان داشت که نظارت و ارزیابی لیگ فوتبال ایران با معیار حرفه‌ای AFC مطابقت ندارد. به عبارت دیگر وضعیت نظارت و ارزیابی لیگ فوتبال ایران در وضعیت موجود، پایین‌تر از وضعیت متوسط و میانگین (عدد ۳) است. از این رو می‌توان گفت که عامل نظارت و ارزیابی لیگ فوتبال ایران نسبت به معیار AFC در حد مطلوبی قرار ندارد. که نتیجه تحقیق حاضر با نتیجه تحقیق داوری (۱۳۸۰) همخوانی دارد. در بخش نظارت و ارزیابی کنفدراسیون فوتبال آسیا به منظور نظارت بر عملکرد لیگ‌های حرفه‌ای آسیا و حفظ استقلال آن معیارهایی در نظر گرفته شده است. در این بخش به صراحت تأکید شده است که دولت‌ها حق دخالت در برنامه‌های لیگ یا باشگاه‌ها را

ندارند. بازی‌ها نباید به طور ثابت برگزار شود. سازمان اداره‌کننده لیگ نهادی حقوقی است که از سوی فدراسیون وظیفه اداره لیگ را بر عهده دارد. سازمان اداره‌کننده لیگ باید دارای ساختار مدیریتی برای کنترل مسابقات، بازاریابی، رسانه‌ها و امور مالی باشد. نمایندگان باشگاه‌ها، نمایندگان فدراسیون فوتبال و مدیران برتر باید جزء افراد عالی‌رتبه تصمیم‌گیرنده در امور باشگاه‌ها باشند. مدیران لیگ باید به صورت تمام‌وقت انجام وظیفه نمایند. بخش مالی لیگ باید دارای بخش حسابرسی سود و زیان و ترازنامه مالی باشد. برای رسیدگی به حساب‌های لیگ، باید حسابرسی و بازرسی مالی تعیین شود. امتیاز در نظر گرفته شده برای این بخش پنجاه می‌باشد.

از آنجایی که بسیاری از باشگاه‌های حرفه‌ای به صورت یک بنگاه اقتصادی در حال درآمدزایی هستند ثبت تجاری باشگاه‌ها تأثیر به‌سزایی بر توسعه مسائل اقتصادی فوتبال دارد. ثبت تجاری باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال و متعاقب آن سیستم مناسب مالکیت و اداره باشگاه‌های فوتبال در کشورهایی همچون انگلستان توانسته است تأثیرات اقتصادی مثبتی از خود برجای بگذارد. شرایط و ضوابط نظارت و ارزیابی از سوی کنفدراسیون فوتبال آسیا (AFC) شامل: عدم دخالت دولت در برنامه‌های لیگ یا باشگاه‌ها، سازمان اداره‌کننده لیگ، نهادی حقوقی باشد و از سوی اتحادیه وظیفه اداره لیگ را بر عهده داشته باشد، سازمان اداره‌کننده لیگ دارای ساختار مدیریتی برای کنترل مسابقات، بازاریابی، رسانه‌ها و امور مالی باشد. نمایندگان لیگ، نمایندگان اتحادیه فوتبال، مدیران برتر لیگ جزء افراد عالی‌رتبه تصمیم‌گیر باشند (کمیته اجرایی) (سایت AFC:2008).

یافته‌های تحقیق تطابق لیگ برتر فوتبال ایران در زمینه معیار سازمان را با معیار AFC رد کرد که برای هر چه بیشتر نزدیک شدن این معیار به استاندارد حرفه‌ای، تدوین و اجرای برنامه‌های تأمین، انتخاب و توسعه نیروی انسانی در باشگاه‌ها، سازمان لیگ و فدراسیون فوتبال، تدوین و اجرای برنامه‌های قوانین و مقررات انتقال بازیکنان، لزوم توجه به آموزش داوران و کمک داوران در سطح بین‌المللی، تدوین برنامه منسجم برای برگزاری هر چه بیشتر لیگ برتر پیشنهاد می‌گردد. با توجه به نتایج تحقیق حاضر و تحقیقات انجام گرفته در زمینه نبود استانداردهای موجود در ورزشگاه‌ها و عدم مطابقت آن با معیار AFC پیشنهاد می‌گردد با تدوین طرح ملی توسعه و بازسازی استادیوم‌های فوتبال، بررسی قابلیت‌های بخش خصوصی برای واگذاری مدیریت استادیوم فوتبال به آن‌ها، تدوین راهکارهای ایجاد فضای مناسب فرهنگی در استادیوم‌های فوتبال کشور، تأکید بر ساخت اتاق‌های مراقبت‌های پزشکی، کنترل دوپینگ و اتاق کنترل امنیت و دارا بودن اماکن پذیرایی، بهداشتی و درآمدزا شاید بتوان به نتیجه مورد نظر که همان تطابق با معیارهای استاندارد بین‌المللی باشد دست یافت. در مورد عدم تطابق باشگاه‌های لیگ فوتبال با معیارهای بین‌المللی با توجه مطالعات انجام شده پیشنهاد می‌شود با ایجاد منطق هزینه-فایده در باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال کشور، ایجاد پیش‌زمینه‌های لازم برای خصوصی‌سازی باشگاه‌های فوتبال و نیز

پیوستن برخی از آن‌ها به بازار بورس، ایجاد برنامه توسعه فوتبال جوانان در باشگاه بهره‌مند شدن از حمایت‌های دولت برای استفاده از استادیوم، زمین‌های تمرینی و حضور تماشاگران جهت دسترسی به استادیوم، تا هدف مورد نظر که همان رسیدن به استانداردهای بین‌المللی است تحقق یابد.

برای کاهش فاصله موجود بین استانداردهای حرفه‌ای لیگ برتر فوتبال و نزدیک شدن این معیار به استاندارد حرفه‌ای بین‌المللی پیشنهاد می‌شود که از بازیکنان و مربیان با کیفیت بالا و خارجی برای نتیجه‌گیری بهتر تیم‌ها در لیگ قهرمانان آسیا استفاده شود و برای اطلاع از استانداردهای به روز در سطح بین‌المللی با تشکیل کارگروه‌ها و کمیته‌های تخصصی با کادری مجرب استفاده کرده و از مشاوره آنان در این بخش استفاده نمایند. و در زمینه معیار نظارت و ارزیابی با توجه به فاصله زیادی که در لیگ فوتبال ایران با معیارهای حرفه‌ای وجود دارد پیشنهاد می‌شود با عدم دخالت دولت در برنامه سازمان لیگ برتر، استفاده از ساختار مدیریت مناسب برای کنترل مسابقات لیگ، شناخته شدن سازمان لیگ به عنوان یک نهاد حقوقی، امکان‌سنجی و تدوین نظام برقراری سقف حقوق و پاداش برای بازیکنان و مربیان حرفه‌ای فوتبال، به اهداف مورد نظر که همان پیشرفت فوتبال ایران و تطابق آن با معیارهای حرفه‌ای است دست یابند.

منابع

- ال‌دفت، ریچارد (۱۳۷۴). *تئوری و طراحی سازمان*. ترجمه علی پارسائیان، سید محمد اعرابی، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازرگانی تهران، صص ۳۹۳.
- المیری، مجتبی؛ نادریان جهرمی؛ مسعود؛ حسینی، محمد سلطان؛ نصر اصفهانی، علیرضا؛ رحیمی، محمد (۱۳۸۷). *بررسی عوامل مؤثر بر حضور تماشاگران فوتبال در ورزشگاه‌ها*. نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۳، صص ۶۱-۷۳.
- الهی، علیرضا (۱۳۸۴). *بررسی عملکرد سازمان لیگ حرفه‌ای فوتبال جمهوری اسلامی ایران و مقایسه آن با سازمان لیگ حرفه‌ای فوتبال ژاپن*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تهران، ص ۴۹.
- الهی، علیرضا؛ گودرزی، محمود؛ خبیری، محمد (۱۳۸۵). *بررسی عملکرد سازمان لیگ حرفه‌ای فوتبال جمهوری اسلامی ایران و مقایسه آن با سازمان لیگ حرفه‌ای فوتبال ژاپن*. مجله حرکت، ش، ۲۷، صص ۷۱-۵۵.
- الهی، علیرضا؛ پورآقایی اردکانی، زهرا (۱۳۸۳). *بررسی وضعیت استادیوم‌های فوتبال کشور در مقایسه با استانداردهای اروپایی*. نشریه حرکت، ش، ۱۹، صص ۷۴-۶۸.
- تجاری، فرشاد؛ ترک فر، احمد (۱۳۹۰). *تأثیر دوستان، موقعیت اجتماعی و خانواده بر انگیزش جذب تماشاگران به مسابقات لیگ برتر فوتبال ایران*. پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، (۲)، صص ۷۹-۸۸.

- جلالی فراهانی، مجید (۱۳۸۴). بررسی قوت‌ها، ضعف‌های تیم ملی فوتبال ایران در جام جهانی فرانسه به منظور ارائه راهکارهای برای جام جهانی ۲۰۰۶. نشریه حرکت، ش، ۲۶، صص ۷۱-۵۹.
- جلالی فراهانی، مجید (۱۳۸۳). بررسی تطبیقی ساختار سازمان و اساسنامه فدراسیون فوتبال ایران و کشورهای منتخب برای ارائه الگوی بهینه. نشریه حرکت، ش ۱۹، صص ۱۸۳-۱۷۱.
- جلالی فراهانی، مجید؛ گودرزی، محمود؛ خبیری، محمد؛ اسدی، حسن (۱۳۸۳). بررسی تطبیقی ساختار سازمانی و اساسنامه فدراسیون ایران و کشورهای منتخب برای ارائه الگوی بهینه. مجله حرکت، ش ۱۹، صص ۱۸۳-۱۷۱.
- جلیلیان، غلامرضا؛ خبیری، محمد (۱۳۸۴). توصیف وضعیت باشگاه‌های لیگ برتر فوتبال ایران و مقایسه آن با باشگاه‌های لیگ‌های برتر کشورهای چین، مالزی و انگلستان. نشریه علوم حرکتی و ورزش، جلد ۱، شماره ۵، صص ۵۴-۴۱.
- چشم‌انداز فوتبال (۱۳۸۷). نشریه رسمی سازمان لیگ فوتبال ایران. تأثیرات شگرف ساخت ورزشگاه‌های مدرن بر فوتبال کشورها. شماره دوم خرداد ۱۳۸۷. ص. ۲۵.
- خبیری، محمد (۱۳۷۴). تجزیه و تحلیل ساختار تشکیلاتی ورزش فوتبال و ارائه ساختار مناسب با وضعیت کنونی فوتبال کشور و جهان. مجموعه مقالات دومین کنگره علمی ورزشی وزارت فرهنگ آموزش عالی، صص ۱۰۶-۱۱۵.
- داوری، بابک (۱۳۸۰). بررسی ساختار سازمان فدراسیون فوتبال و ارائه الگوی بهینه. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، رشته مدیریت دولتی (گرایش تشکیلات و روش‌ها)، دانشگاه تهران، صص ۱۲۱.
- رضوی، محمدحسین (۱۳۸۳). افزایش کارایی با سیاست خصوصی‌سازی در ورزش. نشریه حرکت، شماره ۲۳، صص ۲۲-۵.
- ساعت‌چیان، وحید؛ الهی، علیرضا؛ رسولی، مهدی (۱۳۹۰). توازن قدرت: تحلیل روند تعادل رقابتی لیگ حرفه‌ای فوتبال ایران و لیگ‌های برتر اروپا با استفاده از شاخص HICB. مطالعات مدیریت ورزشی، شماره ۱۵، صص ۱۴۴-۱۲۹.
- سجادی، نصرالله (۱۳۸۱). بررسی علل ناکامی تیم‌های ملی فوتبال جوانان در مسابقات قهرمانی آسیا طی ۲۰ سال گذشته (۱۹۷۸-۱۹۹۸). مجموعه مقالات اولین سمینار علم و فوتبال. صص ۶۶-۷۶.
- صابونچی، رضا؛ هادوی، فریده؛ مظفری، امیر احمد (۱۳۸۸). تبیین ساختار سازمانی تربیت‌بدنی کشور. نشریه علوم حرکتی و ورزش، شماره ۱۳، صص ۱۳۷-۱۴۴.
- فلاحی، احمد؛ اسدی، حسن؛ خبیری، محمد (۱۳۸۸). مقایسه عوامل مؤثر بر حضور تماشاچیان گاه‌گاهی، منظم و متعصب در مسابقات لیگ برتر فوتبال. نشریه مدیریت ورزشی، شماره ۲، صص ۲۷۰-۲۴۷.
- کاظمی، رضا محمد؛ تندنویس، فریدون؛ خبیری، محمد؛ مشرف جوادی، بتول (۱۳۸۶). بررسی عنصر محصول از عناصر آمیخته بازاریابی در لیگ برتر فوتبال کشور. نشریه علوم حرکتی و ورزش، سال ۵، جلد ۲، شماره ۱۰، صص ۱۱۸-۱۰۷.
- میرحسینی، سید مهدی (۱۳۷۳). سمینار تخصصی ساختار سازمانی در رشت. مرکز آموزش دولتی.

➤ نقشبندی، سید صلاح‌الدین؛ یوسفی، بهرام؛ صادقی بروجردی، سعید (۱۳۹۰). بررسی تعادل رقابتی لیگ برتر فوتبال کشورهای آسیایی در فصل ۲۰۱۰-۲۰۰۹ میلادی و رتبه‌بندی آن‌ها. پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، (۱)، صص ۴۹-۵۷.

- Baade, R.A (1994). *Stadiums, Professional Sports, and Economic Development*. Assessing the Reality, 62: 1-40.
- Bridgewater, S (2010). *Football Management*. Basingstoke and New York: Palgrave Macmillan: 37.
- Conlin, M., Orsini, J., & Tang, C (2013). *The Effect of an Agent's Expertise on National Football League Contract Structure*. Economics Letters journal, 121: 275-281.
- FIFA (2012). *Big Count*. Available at: <http://www.fifa.com/world-football/bigcount/index.html> Accessed 12.02.2012.
- Hamil, S., Miche, J., & oughton, C (2001). *A Gam of Two Halves: The business of football*, Mainstream Publishing; 1st Edition edition: 69.
- Hass, D.J, Kocher, M.G & Sutter ,M.(2008). *Mersuing Efficiency of German Football Teams by Data Envelopment Analysis*. Central European Journal of operations Research , 12: 251-268.
- Mahony , D.F & Harward, D.R(2005). *Sport Business in the Next Decade: A General Overview of Expected Trends*. Juornal of sport management, 15: 275-296.
- Michie, j., & oughton, C (2005). *The Corporate Governance of Professional Football Clubs in England, Corporate Governance*. An international review, 13(4): 517-531.
- Morrow, S (2004). *The Financial Crisis in Sottish Football*. soottish Affaires. 47:48-57.
- Shariati Feizabadi, M., Khabiri, M, Hojjati, A (2013). *The Scales of Asian Football Confederation and the Success of Countries Representatives in Asian Champions League*. Procedia - Social and Behavioral Sciences 82:380-385.
- Szymanski, S (2003). *The Economic Desiyn of Sporting Contest Imperiail College*. Journal of Economic Literature. XLI: 1137-1187.
- The sutdium (2007). *The Guide to the Football Stadiums in Europe*. Available at: [www. Statdium guide .com](http://www.Statdiumguide.com)
- The-afc.com/uploads/Documents/common/cms/afc/2008.

The study of Iran's Premier League football based on professional standards AFC

Hosseini. S.E^{1*}, Razavi. S.M.H², Yamini Firouz. M³, Hashemi Kochaksarai. S.M.A⁴

¹. Assistant professor of sport management, Shahid Beheshti University, ². Associate professor of sport management, University of Mazandaran, ³. MA sport management, Shomal University, ⁴. MA sport management, University of Mazandaran

Received: 23/12/2013

Accepted: 31/05/2014

Abstract

Objective: Nowadays, credible international leagues attempt to improve their standards to continue their progress to become proficient in next years. The aim of this research is the study of Iran's Premier League football based on professional standards AFC.

Methodology: This research is a descriptive one. Base on the aim, it is functional and accomplished in field. The statistic population of this study included all Federation's managers, league organization, Club's managers, head coaches, instructors and obliging wardens (supervisors) of premier league and Iran's football experts (102 persons) that all had been selected due to the limited statistic population. In order to collect the data, a questionnaire was made by the researcher. To analyze the data using descriptive statistic methods, Kolmogorov-Smirnov Test and Binomial Test at significance level ($\alpha= 0/05$) were used.

Results: The results showed that in optimal position, stadium (4/0329) and in the present situation, the League organization (2/8511), had the highest average comparing to other variables The results also showed that the five components being studied in the present situation were less than mean situation and the average (number 3) and they were not at a favorable level according to AFC standard.

Conclusion: The results of the research in its five components rejected its conformity to AFC's standards. So, it is suggested that people who are in charge try to develop increasingly and achieve Iran's football goals based on international standards.

Keywords: Football, Iran, AFC, Premier league

